

לכבוד היקר והנעלה, כש"ת הרב ספיר סנקר נ"י

שלום רב,

מה שהעיר על התופעה שהיא מתפשטת להכנס לים לחוף משפחות ליד החופים הנפרדים שאין בהם מציל, ונכנסים משפחות בערבוב אנשים ונשים ובנים ובנות המשפחה, וכן בבריכות פרטיות ששוכרים למשפחות.

באמת זו תופעה שהחלה רק בשנים האחרונות, וצריכים מנהיגי הדור לזעוק מרה על מכשול זה לצעירים וצעירות, ואוי לנו שצריכים לזעוק בענייני צניעות שלא בצניעות. כי הדבר פשוט וברור שהוא איסור מוחלט, ואין שום היתר לדבר זה והוא איסור תורה ברחצה בחוף ובבריכה מעורבת אנשים ונשים יחדיו, או לנו שכך עלה בימינו. ובעבר אחד שכיח כיו"ר המפד"ל ע"ה שאל את מרן אמו"ר זיע"א איזה איסור יש ברחצה בבריכה מעורבת, וסיפר למרן שהוא עצמו הולך לבריכה מעורבת, ומרן הזדעזע בזמנו על הצהרתו זו. ובדידי הוה עובדא, שהזדמנתי לאחד מבתי הספר האלה [ממלכתי דתין] באחד המושבים, והמנהל סיפר מסית לפי תומו שיש במקום בריכה, והמורות נכנסות לבריכה יחד עם הילדים מהכתות הגבוהות כדי להשגיח עליהם, וכאשר הערנו לו על כך, ביקש "שלא להיות קיצוניים". וזה פלא שקוראים קיצוני על דבר שהוא מעיקר ההלכה, ודבר ידוע הוא שהרחיצה בבריכה מעורבת אינה חומרא, אלא איסור גמור על פי ההלכה ללא כל חולק, שהוא כאש בנעורת.

ונודע מה שאמרו במדרש אסתר רבה (ז, יז): בשעה שנחתמו אותן האגרות וניתנו ביד המן, ויבא המן שמח וטוב לב, ובדרכו פגש במרדכי שהיה הולך לפניו. וראה מרדכי ג' תינוקות ורץ אחריהם, ושאל אותם, פסוק לי פסוקך, והאחד ענה לו אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא (משלי ג, כה). פתח השני ואמר עוצו עצה ותופר דברו ולא יקום כי עמנו אל (ישעיה ח, י), פתח השלישי ואמר ועד זקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסבול. אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול ואמלט. (ישעיהו מו ד). כיון ששמע מרדכי כך שחק, והיה שמח, ואמר לו המן, מה השמחה ששמחת לדברי התינוקות הללו, אמר לו, על בשורות טובות שבשווני. מיד כעס המן ואמר, אין אני שולח ידי תחילה אלא באלו התינוקות.

ועוד אמרו חז"ל בשעה שחרב ביהמ"ק וגלתה סנהדרין, לא הלכה שכינה עמהם, וגלו משמרות כהונה ולא הלכה שכינה עמהם, וכיון שגלו תינוקות של בית רבן הלכה שכינה עמהם. ועוד אמרו, לא חרבה ירושלים אלא מפני שביטלו בה תינוקות של בית רבן מלימוד תורה. [מעם לועז דברים ב' תקס"ט]. וכן אמרו במדרש ויקרא רבה (ז, ג): מפני מה מתחילין לתינוקות בתורת כהנים [ויקרא] ואין מתחילים מבראשית, אלא שהתינוקות טהורים, והקרבנות טהורים, יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים.

והדבר ברור שעיקר החינוך הוא מימי הקטנות, שאז ההשפעה של ההורים על הילד היא גדולה יותר מאשר בבגרותם, וכמו שכתב רבינו יונה. ועל זה רמז דוד המלך באומרו, בנינו כנטיעים מגודלים בנעוריהם, והיינו, כמו נטיעות של אילנות שרוצים שיגדלו ישר, תוחבים עץ ליד האילן בטרם שגדל, וכך האילן גדל ישר. ואם אחר שגדל האילן באופן עקום, כאן כבר לא יעזור תחיבת העץ בקרקע כדי ליישרו. וכך בחינוך הבנים, כל עוד שהילד קטן יש ליישרו ולחנכו בדרך התורה. ורמזו על זה, כחיצים ביד גבור כן בני הנעורים, כמו אותו שורה חץ, שבשעה שהחץ בידו יכול לכוין לאיזה כיוון שירצה, אבל אחר שהחץ יצא מידו, כבר אין לו עליו שליטה לכוונו לכל מקום שירצה. וכך בחינוך הבנים, כל עוד שהילד קטן והוא בידו, כחיצים ביד גיבור, כך בני הנעורים. ולכן ראינו אצל יעקב אבינו שנתן יד ימינו על אפרים הצעיר, לרמוז, שיד ימין שהיא עיקר הכח, יש לתת על הצעיר, ולא להמתין שיגדל כדי לחנכו. ועיין בגמרא תענית כג: אבא חלקיה בצע לחם גדול לקטן, ופרוסה קטנה לגדול. והיינו, שהקטן צריך לעודדו ולתת לו תשומת לב יותר מהגדול, כדי לקרבו ולחנכו לתורה ולמצוות.

ומכאן שחובה קדושה לחנך את התינוקות של בית רבן לתורה ויליר"ש ולמדות נאצלות, כי יצר לב האדם רע מנעוריו, וחונך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה. וכבר כתב באור החיים הק' (דברים לא, יג) על הפסוק ליראה את ה' אלהיך כל הימים, כי כשהקטנים מתחנכים מתחלתם ליראה את ה', יתייסד בהם יראת ה' כל ימיהם. ע"ש. והדרך בחינוך הבנים היא בראש ובראשונה שחיבים האב והאם להראות לבניהם אים הם מתנהגים, והבנים והבנות בדרך טבע הולכים בדרכם, ומה יעשה הבן ולא יחטא.

בברכת התורה,

יצחק יוסף
הראשון לציון

הרב הראשי לישראל